

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ผลการดำเนินงานโครงการกลุ่มมารดาและเด็กปฐมวัย

ปีงบประมาณ 2567

ปีงบประมาณ 2567

ผลการดำเนินงาน

หัวข้อ/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ประเทศ
1. อัตราส่วนการตายมารดาไทย (ต่อแสนการเกิดมีชีพ)	ไม่เกิน 17	18.84 (31 ก.ค.67)
2. ร้อยละหญิงตั้งครรภ์ได้รับบริการฝากครรภ์คุณภาพ	55	5.56
3. ร้อยละหญิงหลังคลอดได้รับการดูแลครบ 3 ครั้งตามเกณฑ์	75	58.84
4. เด็กแรกเกิด-ต่ำกว่า 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว	ร้อยละ 50	57.90
5. ร้อยละเด็กอายุ 0 - 5 ปี พัฒนาการสมวัย	ร้อยละ 86	80.2
6. ร้อยละของเด็ก 0 - 5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ	ร้อยละ 90	83.2
7. ร้อยละของเด็ก 0 - 5 ปี มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า	ร้อยละ 20	21.4
8. ร้อยละของเด็ก 0 - 5 ปี ที่สงสัยล่าช้าได้รับการติดตามพัฒนาการ	ร้อยละ 90	88.8
9. ร้อยละสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่แจ้งความประสงค์เปิดบริการดูแลเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี สามารถเปิดบริการได้จริง	ร้อยละ 50	8
10. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมมีผลการประเมินตนเองด้านสุขภาพ 4D ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำขึ้นไป ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	99.36

ข้อมูล ณ วันที่ 4 ก.ย.2567

ผลผลิต

ผ่านการประเมินรับรอง
"ตำบลมหัศจรรย์ 1,000
วัน Plus สู่ 2,500 วัน"
1,615 แห่ง

ห้องคลอดคุณภาพ
438 แห่ง

เข้าร่วม สพด. < 2 ปี
285 แห่ง
เปิดได้ 23 แห่ง

ยกระดับ สพด.4D เข้าร่วม 1,093 แห่ง
ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ 99.36 %

ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
ในสถานประกอบการ
1,994 แห่ง

MOU ภาครัฐร่วมใจ
สงรักสงนมจากอกแม่สู่ลูก
ผู้ใช้บริการ
5,769 ราย

โครงการ

1. โครงการส่งเสริมการตั้งครรภ์และการเกิดอย่างมีคุณภาพ

2. โครงการป้องกันความพิการแต่กำเนิดของเด็กแรกเกิด

3. โครงการพัฒนาการจัดบริการแบบมีส่วนร่วมเท่าเทียม และมีคุณภาพเพื่อสร้างรากฐานเด็กปฐมวัยสุขภาพดี

4. โครงการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฯ

5. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยไทยสู่ความเป็นพลเมืองคุณภาพแบบบูรณาการไร้รอยต่อ 6 กระทรวง

6. โครงการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2567

7. โครงการเสริมศักยภาพสถานพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี

ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ

1. อัตราส่วนการตายมารดาไทยต่อแสนการเกิดมีชีพ (เป้าหมาย ไม่เกิน 17 ต่อแสนการเกิดมีชีพ)
2. หญิงตั้งครรภ์ที่รับบริการฝากครรภ์คุณภาพ (เป้าหมาย ร้อยละ 55)
3. หญิงหลังคลอดที่ได้รับการดูแลครบถ้วนตามเกณฑ์ (เป้าหมาย ร้อยละ 75)

หน่วยบริการสาธารณสุขจัดบริการป้องกันและควบคุมโรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม และโรคพิการแต่กำเนิดในการทเป็นไปตามมาตรฐาน (เป้าหมาย ร้อยละ 90)

มีพื้นที่นำร่องการจัดบริการโรงเรียนพ่อแม่ตามมาตรฐานนานาชาติแม่และเด็กเพื่อสุขภาพเด็กปฐมวัย (เป้าหมาย 12 แห่ง)

ทารกแรกเกิดจนถึง 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว (ร้อยละ 50)

1. ร้อยละของเด็ก 0 - 5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย
2. ภาศึหรือช่วย 6 กระทรวง และผู้รับผิดชอบงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับเขตสุขภาพ ระดับจังหวัด เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยฯ 6 กระทรวง
3. แนวทางการดำเนินงานคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย 5 ช่วงวัย (9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน)
4. ประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์รณรงค์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสัปดาห์รณรงค์คัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจหลังจากได้รับการถ่ายทอดความรู้ (เป้าหมาย ร้อยละ 80)
2. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดไปดำเนินกิจกรรมยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (เป้าหมาย ร้อยละ 70)

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่แจ้งความประสงค์เปิดบริการดูแลเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี สามารถเปิดบริการได้จริง (เป้าหมาย ร้อยละ 50)

ผลการดำเนินการ

1. อัตราส่วนการตายมารดาไทย **21.4** ต่อแสนการเกิดมีชีพ
2. หญิงตั้งครรภ์ที่รับบริการฝากครรภ์คุณภาพ ร้อยละ **5.56**
3. หญิงหลังคลอดที่ได้รับการดูแลครบ 3 ครั้งตามเกณฑ์ ร้อยละ **58.84**

หน่วยบริการสาธารณสุขจัดบริการป้องกันและควบคุมโรคถ่ายทอดทางพันธุกรรม และโรคพิการแต่กำเนิดในการทเป็นไปตามมาตรฐาน ครบคลุมร้อยละ **100**

มีพื้นที่นำร่องการจัดบริการโรงเรียนพ่อแม่ตามมาตรฐานนานาชาติแม่และเด็กเพื่อสุขภาพเด็กปฐมวัย **23** แห่ง

ทารกแรกเกิดจนถึง 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว ร้อยละ **57.98**

1. ร้อยละของเด็ก 0 - 5 ปี ทั้งหมดตามช่วงอายุที่กำหนดมีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 78.4)
2. ภาศึหรือช่วย 6 กระทรวง และผู้รับผิดชอบงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับเขตสุขภาพ ระดับจังหวัด เข้าร่วมประชุมเพื่อบูรณาการขับเคลื่อนงานเด็กปฐมวัยและพัฒนาทักษะการใช้คู่มือ DSPM ในการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการไร้รอยต่อ 6 กระทรวง
3. แนวทางการดำเนินงานคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย 5 ช่วงวัย (9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน)
4. ประชาสัมพันธ์สื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยและประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายในการคัดกรองพัฒนาการ สัปดาห์รณรงค์คัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย (8-12 ก.ค.67) (14,000 ชิ้น)
5. ดำเนินการวิจัยศึกษา: สถานการณ์และรูปแบบการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยภายใต้การถ่ายโอนภารกิจสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (1 เรื่อง)

1. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจหลังจากได้รับการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ **91.4**
2. หลักสูตรการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ในระบบเปิด กรมอนามัย **ผู้ลงทะเบียนเรียน จำนวน 900 คน (เป้าหมาย 500 คน)** เรียนสำเร็จ จำนวน 430 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8

1. ศึกษาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในระดับพื้นที่ (ภาคทฤษฎี+ภาคปฏิบัติ) ทั้งสิ้น 607 คน ผ่าน 587 คน (ร้อยละ 96.71)
2. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่แจ้งความประสงค์เปิดบริการดูแลเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี สามารถเปิดบริการได้จริง 231 แห่ง จาก 291 แห่ง (ร้อยละ 8)

ปัญหาอุปสรรค

แนวทางการแก้ปัญหา

ปัญหาอุปสรรค

และ

แนวทางการแก้ปัญหา

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- ❖ ผู้ปฏิบัติงานมีการเปลี่ยนถ่าย โอนย้ายหน่วยงานสังกัด จาก swst.ไปอปท.
- ❖ การดำเนินงานขับเคลื่อนพัฒนาการเด็กปฐมวัยลดลง เด็กปฐมวัยเข้าถึงการคัดกรองพัฒนาการลดลง
- ❖ ตำบลมหัศจรรย์ 1000 วัน Plus สู่ 2500 วัน ยังไม่ครอบคลุมตามเป้าหมาย

สร้างกลไกเครือข่ายการดำเนินงาน

- ❖ บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และระหว่างกระทรวง
- ❖ สร้างกลไกการกำกับติดตามระหว่างหน่วยงานร่วมกับอปท. ในพื้นที่ ทั้งระดับเขตและระดับจังหวัด

บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ

- ❖ เรื่องการขับเคลื่อนงานยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ในระดับอำเภอ
- ❖ ขาดความเชื่อมั่นในการขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมาย พ.ร.บ. ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฯ ในระดับพื้นที่
- ❖ ขาดทีมประเมินประเมินมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก ของส่วนกลาง

พัฒนาบุคลากร

สร้างความเชี่ยวชาญ/พัฒนา ศักยภาพให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

ประชาชนขาดความรู้

หญิงตั้งครรภ์และครอบครัว ขาดความรู้และทักษะในการดูแลส่งเสริมสุขภาพตนเอง

ปรับกลยุทธ์การสื่อสาร

มุ่งเน้นสื่อสารด้วยสื่อ New Media ที่หลากหลายรูปแบบ ; Motion graphic สั้น / ชุด infographic ผ่านช่องทาง Social Media ; Facebook YouTube TikTok

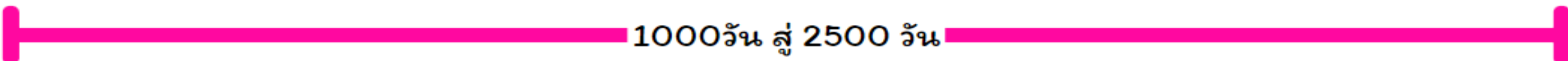

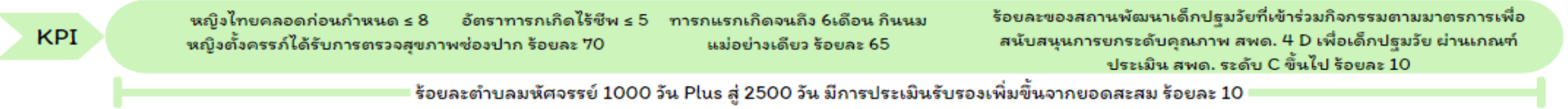
Next Step >>>>> 2568

โครงการ มหัตศวรรษ 1000 วัน plus สู่ 2500 วัน

งบส่วนกลาง 10,336,000 บาท

Service

ตำบลมหัตศวรรษ 1000 วัน / มาตรฐานอนามัยแม่และเด็กสำหรับสถานพยาบาล